

ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΘΕΡΑΠΝΑΙΩΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γ. ΑΘ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Κ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ - ΕΤΟΣ 15ον - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΚΟΡΙΤΣΑ — ΣΠΑΡΤΗΣ — ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 152 — ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1980

Σούρο Βουφουράνο
Κουκουριώτου 179 (C. Z.)
Περαιεύς.
FAX. ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

Σήμερα στις 5.30 το πρωί πέθανε ο δημοσιογράφος Γιάννης Κ. Ανδριτοάκης (Γιάννης Μοτίβος), διευθυντής της εφημερίδας ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ.

Ο θάνατός του προήλθε από βαρεία κρανιοεγκεφαλική κάκωση, έπειτα από τροχαίο ατύχημα που συνέβη την Παρασκευή, 5 Δεκεμβρίου.

Η κηδεία του θα γίνει στο χωριό του τη Γκοριτοά.

Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ. ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΣ ΜΟΤΙΒΟΣ

Όνειρα λυτέρτα στην ασυδοσία των ανέμων
Ταξίδια μακρινά για μικρές λεηλασίες
Χέρια άπροσποίητα που βεβαίωναν τό φως
Κι άχ από χίλιους δρόμους έφραχνες Μοτίβο νά με βρεις.

Καληνύχτα Κορυδαλλέ

Λοιπόν Μοτίβο μάς εγκατέλειψες και σύ. Και μ' ένα κεραυνό θανάτου που δεν λείπει να ξεχαστεί. Για κάποιες μέρες πιστέψαμε στο θαύμα σ' εκείνα τ' άγια, τ' ελάχιστα έστω ποσοστά της μούρας: γνωρίζαμε βέβαια τί συνέβαινε πάνω στο Λόφο: Τό φως και τό σκοτάδι, ή καταχνιά, τό αίμα... ώσπου... ώσπου καταποντιστήκαμε έδωλε, στη μεγάλη σιωπή που μάς άρχισε. Έφυγες φίλε για τήν γαλάζια έρημο, για κεί που αύριο - μεθαύριο, όλοι μας θ' αναχωρήσουμε, χωρίς άποσκευές, χωρίς ταυτότητες, χωρίς τ' άραϊα όνόματά μας. Και τώρα έμεις, πάνω στον νωπό σου τάφο, καθερωθίζουμε τήν θλίψη μας, συλλογισμένοι, σά νικημένοι.

Σκεφτόμουν Μοτίβο, όταν όλα πιά είχαν τελειώσει, τον τρόπο που διάλεξες για να φύγεις: αυτόν τον άποτρόπαιο χαμό, αφού και με πολύ λιγότερα μπορεί κανείς να χαθεί. Και σκεφτόμουν ακόμα τους δικούς σου, πόσες δυσκολίες θά συναντούσαν για να σ' ένταφιάσουν, αφού θ' άπρεπε πρώτα να σε μαζέψουν απ' όλους τους κήπους, κι απ' όλα τ' αλκαυαριότικα, Τσιντζινιώτικα βράδια, κι απ' όλες τις καρδιές γνωστών και φίλων που χρόνια κατοικούσες.

... Άλλά ποιός λείπει, Μοτίβο πώς ό θάνατος μάς παίρνει: έκείνους που άγαπάμε; Άντίθετα ό θάνατος μάς τους κρατάει: άφθαρτους παντοτινά, σ' όλη τή λατρευτή τους νεότητα. Ή ζωή είναι κίνη που καταστρέφει.

Ήσουν όλος Μοτίβο ένα λαγύνη γιομάτο χυμούς. Μιά αιώνια άνοιξη, μία άγέρραστη νιότη.

Μέ τ' ά μάτια σου ένα παιδί, μέ τήν καρδιά σου ένας έρωτας. Μέσα σου άνάδευε πάντα τ' αφερά του ένας πεινασμένος άγγελος, και στο πιο άγριο χαμόγελο κάποιος άγάπης, κάποιος φίλιος, τό αίμα σου άνθίζε σ' έκατομμύρια παπαρούνες. Αυτός ήσουν!

Έσύ δεν μέτρησες τή ζωή με πλούτη, θάθηρα κι αξιώματα. Άλλα τ' ά δικά σου μέτρα και σταθμά. Έσύ ζούσες με σφυγμούς και για να τραφείς σου έφτανε ένα ψίχουλο ούρανόσ μιά φέτα γαλάζιο. Έσύ, ένα φλογάτο τριαντάφυλλο κατάστειθη στη ζωή, έσύ, τό άπειρο για μιά μ ο ν α δ ι κ ή, άθάνατη στιγμή.

Έσύ τ' άπλά, τ' άραϊα, τ' ά καθημερινά. Ένα κ υ κ λ ά μ ι ν ο, ένα τραγούδι, ένας περίπατος μέσ στη θροχή, ή τ' ά βου-νά τήν άνοιξη, μπορούσαν να σ' άρμενίζου, να σε ταξιδεύου, να σε πονού. Μιά βαθειά οικειότητα μέ πράγματα λησμονημένα ή περιφρονημένα ή άκυρωμένα απ' τους δάσκαλους καιρούς.

Και τ' ά μικρά σου ποιήματα, φωνές χαμηλές, θλιμμένες μέσ σ' άπόβραδα, όλο διάθεση και άπρόσωση, μιά φυσαρμόνικα μέσ σ' ά νύχτα. Αυτός ήσουν, μιά Φυσαρμόνικα.

Σάν έφταναν στα δύο χωριά μας, συμπατριώτες, φίλοι, ξενητεμένοι - φερμένοι όλοι τους από πολλές μοναξίες,

Καληνύχτα Κορυδαλλέ

Σέ συλλογίζομαι
νά προσμένεις τήν κάθε μέρα
μέ κάτι από τήν άγιοσύνη παρθένας
τό πρώτο σφίξιμο του χεριού.

Σέ συλλογίζομαι
— πόσα χρόνια —
νά δρασκελίζεις έξηβος των βουνών μας
τό χάραμα
καρφισώνοντας στα πέτα μας μαζί
μέ τό γέλιο σου
μιά μυρσίνα παρνωνίτικο φως.

Σέ συλλογίζομαι
σάν έκατό φωνές ή και χίλιες
νά πλατάνεις ως τήν ούγια τής άνοιξης
κι ένα τριαντάφυλλο
νά μπουμπουκιάζει:
πιο κόκκινο.

Σέ συλλογίζομαι
στη Νεκρή Πολιτεία να γνέφεις
μέ νοήματα άέρινα ν' άθροίζονται οι φίλοι μας
νά τους δίνεις μιά χούφτα δύσσο, ένα
πράσινο μήλο, τρία γαρύφαλλα. Στίς άγνωστες
κάσες τους δεν άφήσαμε παρά μόνο
τήν ένοχη θλίψη μας.

Σέ συλλογίζομαι
Κορυδαλλέ.
Καλή νύχτα.

ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΒΟΥΛΟΥΜΑΝΟΣ

από ζούγκλες, από πολλούς θανάτους - και τύχαινε να βρίσκονταν τα βράδια στη συντροφιά σου, κι άρχιζαν οι ιστορίες, τό χωράκι, οι κηδάρες, τ' ά τραγούδια, κι άναθε τό κέφι, κι άνοιγαν οι καρδιές, μάς άγγιζε όλος, κάτι μακρινό και χαμένο... Ξαναδοκιμάσαμε τήν άρχαία χαρά, ξαναβρίσκαμε τήν παλιά μας θύση... τήν πέτρα, τό χώμα, τό νερό. Αυτός ήσουν, μιά συνείδηση πατριδας, μιά συνείδηση καταγωγής. Οι ρίζες.

Φωτοπερνούν στο βάθος του άκαταρήμπτου δρόμου οι άναμνήσεις από γλυκύες και πικρούς θρισμούς. Μάτια γεμάτα μνήμες από παλιές έξόδους... ήλιχατίδες που παίζανε για λίγο στο νερό... κι αυτό τό άγχο απ' τήν παιδική ήλικία, που δεν μπόρεσαν άκόμα να τό έξαφανίσουν τόσες και τόσες καταγιγίδες. Παλιές,

Άκουστα που μεγαλώνουν..

Τό φιλικό τετρασέλιδο γράμμα που περιμέναμε όλοι όσο ζούμε μακριά απ' τό χωριό δεν ήρθε αυτό τό μήνα και δεν άρθρει ποτέ πιά.

Σ' αυτές τις πολύβοες πόλεις τις γιομάτες μοναξιά, πίκρα, και άλλοτρίωση, γίναμε όλοι οι Τσιντζινιώτες τώρα περισσότερο μοναχικοί, περισσότερα μόνοι, κι

«άν δεν μπορείς παρά να κλάεις τό δειλί
τους ζωντανούς τ' ά μάτια σου άς θρηνησουν.
Θέλουν, μά δέ βολεί να ληρμολήσουν».

Όχι: δεν βολεί σε κανένα μας να ληρμολήσει τό Μοτίβο. Ήταν για όλους μας ή ένσάρκωση τής πατρικής γής. Συνειρμικά δεμένος μέ όλες τις εικόνες, όλους τους ήχους, όλα τ' γεγονότα. Πάνω και πέρα όμως απ' αυτά ήταν τό πρότυπο για μιά ζωή άπλούστερη κι άθρωπινότερη. Μιά ζωή που τήν είχε φτιάξει: όχι από άνάγκη ή σύμπτωση, αλλά συνειδητά και φιλοσοφημένα.

Βαθιά μέσα μας τρέφουμε όλοι τήν έλπίδα να ξεκόψουμε κάποτε από τή θολή μάζα τής άγνώστης πόλης για να γυρίσουμε στις ρίζες μας: ΣΑΝ ΤΟ ΜΟΤΙΒΟ! Για να άκούσουμε και μεις τ' ά χαμομήλια να μεγαλώνουν. Γιατί έτσι μου είπες κάποτε. Ήταν άνοιξη και ήμασταν όλοι: για τρυγία στον Κάρκανο. Ό Μοτίβος σεργιάνιζε στις πλαγιές χωρίς όπλο. Έσύ δεν κυνηγάς; τσι ρώτησα. «Όχι», μου είπες, «εγώ εγγήμα ν' άκούσω τ' ά χαμομήλια να μεγαλώνουν!»

Τόν σκέφτομαι θάμνον τώρα στη γή που τόσο άγάπησε και τόσο τραγούδησε. Στο κοιμητήρι τής Γκοριτσάς τό γιομάτο μολόχες και δευτρολίβανο. Μέ τις ευαίσθητες καρδιές του διπλωμένες πιά στους ήχους τής δημιουργίας. Να μετουσιώνεται, ώρα τήν ώρα, μέρα τή μέρα σε χιλιάδες μικρά χαμομήλια που θά σκεπάζουν τον τάφο του.

ΣΠΥΡΟΣ ΒΟΥΛΟΥΜΑΝΟΣ

φτωχές μας ώρες, γλυκοθύμητες, που δεν ξεέραμε τί θησαυρούς έκρυβαν και που άληθινά εκεί μονάχα ζήσαμε.

Σέ μιά γωνιά του μικρού μας νεκροταφείου έγινες τώρα Μοτίβο, ένας σταυρός. Πλάι σου τ' ά μακάρια όστά των προσφιλών. Και ή σιγή των αιώνων, μιά μουσική άδύσσο.

Άγνάμια τό χωριό σου, μιά μικρογραφία του κόσμου. Ή ζωή συνεχίζεται. Χαρές, άγωνίες, άπορίες, δυστυχίες. Οι άνθρωποι σκυφοί πάνω στη γή, μαχθούν, γερνούν και φεύγουν. Όλα φεύγουν όλα τ' ά καταφγει ό χρόνος - ληρτής. Αυτό που μένει: μονάχα πάνω απ' τις ήμέρες και τις νύχτες, είναι κείνο που ήσουν και σύ Μοτίβο, τό ΤΡΑΓΟΥΔΙ.

ΠΟΤΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ένα παρδένο βλέμμα...

Δέν είμαι Τζιντζινιώτης, είμαι όμως από γειτονικό χωριό (τό Γεράκι) και ήμουν φίλος του από τα χρόνια της νεότητάς και της αντίστασης. Κι' άφου είναι ανθρώπινη ανάγκη οι ζωντανοί να μιλούν για τήν ζωή εκείνων που φεύγουν, θά πω κι' εγώ λίγα λόγια.

Ο Γιάννης Μοτίβος ήταν κάτι σημαντικό, δύσκολο και γοητευτικό: ήταν ο δημοσιογράφος ενός χωριού, του χωριού του. Δέν υπήρχουν στον κόσμο πολλά χωριά που να έχουν τήν εφημερίδα τους. Μιά εφημερίδα που να γράφεται στο χωριό, που να ασχολείται με τα προβλήματά του και να αγωνίζεται για τή λύση τους, που να καλλιεργεί, να πληροφορεί και να τέρπει, που να διαβάζεται και να αγαπιέται και χάρη σ' αυτή τήν αγάπη να εκδίδεται κανονικά επί χρόνια, σκαπανέας πρόβδου, κύταρο πολιτιστικής ανάπτυξης, σύνδεσμος επικοινωνίας των ξενητεμένων με τίς ρίζες τους κι' άναμεταξύ τους. Πόσο προσφέρουν τόσες υπηρεσίες στους άλλους;

Ο Γιάννης Μοτίβος όμως δέν ήταν μόνο δημοσιογράφος. Ήταν ποιητής. Τό πρώτο που διάβαξα στήν εφημερίδα αυτή ήταν τό ποίημά του. Έπειτα κοίταξα τίς φωτογραφίες των τοπίων και των προσώπων. Τό φυσικό και τό ανθρώπινο τοπίο δεμένα μεταξύ τους, δεμένα με μνήμες και με τό ποίημα. Ο ποιητής λειτουργούσε, τήν ώρα εκείνη, αδιάσπαστα με τό δημοσιογράφο. Και τό αποτέλεσμα ήταν ή αισθητική συγκίνηση να επιτείνεται, άπ' αυτό τό κοίταγμα, άπό τήν όπτική διεύδυση, θάλλεγα, στους χώρους τής εμπνεύσης. Γιατί αυτά τά τοπία, αυτά τά πρόσωπα ήταν οι πηγές τής εμπνεύσης του. Κι' ο στίχος του ήταν δουτηγμένος στήν συγκίνηση, που του προκαλούσαν.

Ο άξέχαστος Γιάννης είχε ένα εφηβικό αίσθημα, ένα παρδενικό βλέμμα, μπροστά στο θέαμα του κόσμου, μία έρωτική σχέση με τή ζωή, που ήταν ο κοινός παρανομαστής σ' όλες τίς εμφάνσεις τής ύπαρξής του, που τον κινούσε σαν δημοσιογράφο, τον έένεπνε σαν ποιητή και τον έκανε σαν άνθρωπο μία ζεστή παρουσία.

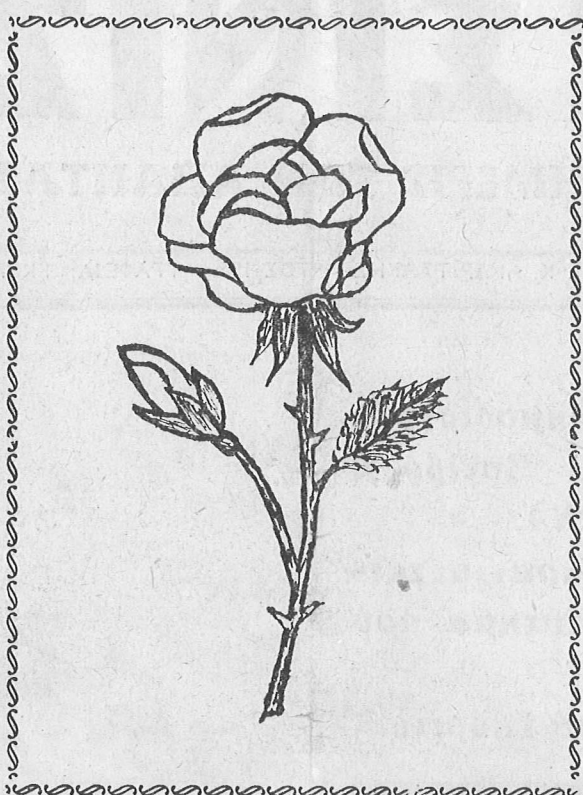
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΛΙΣΑΡΗΣ.

Ένας άνθρωπος που τον λέγαν Μοτίβο

Μετά από μερικές δεκαετίες φαντάζομαι πώς στήν περιοχή μας, στήν Γκοριτσά και στον ευρύτερο περίγυρο της του λεγόμενου Δήμου Θεραπών, θά κυκλοφορεί από στόμα σε στόμα ή ιστορία για έναν άνθρωπο, που θά αρχίζει μάλλον με τά λόγια: «Τότε, λοιπόν, ήταν εκεί, στήν Γκοριτσά, ένας άνθρωπος που τον λέγαν Μοτίβο, Άνδριτσάκης τό πραγματικό του όνομα, που έμεινε σ' εκείνο τό Άνδριτσάκι που μένει τώρα ό... τάδε. Αυτός ο άνθρωπος ήταν διαβασμένος για τήν εποχή του, έγραφε ποιήματα και διβλία, έγραφε μάλλον και μία εφημερίδα, τά «Τσίντζινα». Δένε πώς ή εφημερίδα αυτή, που μερικά της αντίτυπα έχουν περισωθεί και θρίσκονται ακόμα σε μερικά σπίτια, ήταν πολύ καλή και αγαπητή, γιατί έγραφε για τά νέα του χωριού και τής περιοχής και ότι αυτός, ο Μοτίβος, θεωρείται από πολλούς σαν ένας από τους προδρόμους του σημερινού επαρχιακού τύπου».

Έτσι κάπως θά αρχίζει ή ιστορία παρόμοια με αυτές που ακούμε σήμερα για άλλους ανθρώπους, που έζησαν και έθρασαν στήν περιοχή μας, και δέν γινώσκουμε γι' αυτούς πολλά πράγματα, γιατί ή ιστορία τους έχει μεταδοθεί από στόμα σε στόμα μέσα στο χρόνο, έχει πιθανόν διαστρελωθεί, έχει πάθει μεταλλαγές με ανακατωμένα ψεύτικα και αληθινά στοιχεία και φτάνει σ' έμάς σήμερα σά μύθος περισσότερο παρά σάν πραγματική ιστορία.

Τό γεγονός ότι ο Μοτίβος ήταν τόσο διαφορετικός από τους άλλους, τους συγχρόνους του, και ακόμα τόσο πολύ ο ίδιος ο έαυτός τους, ή συμπύκνωσή τους σε ένα πρόσωπο, κάνει τον Μοτίβο τον άνθρωπο εκείνο που οι σύγχρονοί του θά παραδώσουν στους έπόμενους σαν εικόνα του έαυτού τους, σαν εικόνα του τόπου τους και τής ιστορίας τους. Γιατί αυτός έγραφε ποιήματα, που αυτοί δέν έγραφαν, γιατί τά είχαν μέσα στήν ψυχή τους, και γιατί αυτός έφτιχνε τήν εφημερίδα του τόπου, που αυτοί έγραφαν. Αυτόι του τήν υπαγόρευαν. Αυτός κατέγραφε τί του έλεγαν, τά τύπωνε και έφτιχνε τήν εφημερίδα. Ο Μοτίβος δέν ήταν δημοσιογράφος με τήν έννοια που λειτουργεί ένας επαγγελματίας δημοσιογράφος. Άς έρθουν στήν Γκοριτσά οι καλύτεροι επαγγελματίες δημοσιογράφοι από τήν Άθήνα ή όπουδήποτε άλλου. Έφημερίδα σαν τά «Τσίντζινα» δέν θά μωρέσουν να φτιάξουν. Όχι γιατί δέν θά μωρέσουν να γεμισουν τέσσερις σελίδες με γράμματα, αλλά γιατί δέν θά μωρέσουν να γεμισουν τέσσερις σελίδες με ψυχή. Γιατί ο Μοτίβος, που στίς δικές τους εφημερίδες δέν θά μωρούσε να άντέξει ούτε μία μέρα, ήταν γέννημα και θρέμα αυτού του τόπου, ήταν ποιητής, παληογράφος και θαρρόμετρο τής λαϊκής ψυχής μιάς περιοχής. Ο Μοτίβος, σαν δημοσιογράφος - ποιητής μωρούσε να γράφει πράγματα, που οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι δέν ταλμούν. Ο Μοτίβος έγραφε: «Τώρα τό πληροφορηθήκαμε», κι ακολουθούσε ή ειδηση: «Πέθανε πριν από 5 περίπου μήνες σε βαθύ γήρας στήν Άμερική ό... που είχε μεταναστεύσει εκεί πριν

Πώς τίς θυμάμαι του χωριού τίς όμορφες κοπέλες τίς Ρήγες, τίς Βαγγελιές, τίς Κούλες, τίς Μαρίες που δέναν πίσω στα μαλλιά χρωματιστές κορδάλιες και γέλαχν με τίς παλιές του τόπου ιστορίες.
(Τό τελευταίο του ποίημα)

από 70 χρόνια...» Η ειδηση είναι φανερά αντιδημοσιογραφική. Τί θά πει τώρα τό πληροφορηθήκαμε; Και τί θά πει πριν από 5 περίπου μήνες; Άλλά εδώ είναι όλη ή ουσία τής εφημερίδας «Τά Τσίντζινα». Δέν πειράζει που τό πληροφορηθήκαμε τώρα, έμεις, εγώ ο Μοτίβος, έσεις, όλοι μας, μετά καθυστέρηση 5 περίπου μηνών, μάς πειράζει τό γεγονός ότι αυτός ο άνθρωπος πέθανε πριν προλάβει να γυρίσει στον τόπο του, πριν προλάβουμε να τον υποδεχτούμε στο χωριό μας, στο χωριό του, να τον καλωσορίσουμε και να τον κεράσουμε λουκούμι με παγωμένο νερό από τό Χάρακα. Ο θάνατος του ξεχασμένου μετανάστη πατριώτη μας έχει για μάς μεγαλύτερη σημασία από τον θάνατο του Ωνάση, που δέν ήταν μάρμας μας, αλλά μάς τον έκαναν μάρμα μας οι μεγάλες εφημερίδες. Έτσι λοιπόν ο Μοτίβος τίς ειδήσεις του δέν τίς έπαιρνε από τό Ράβυτερ ή τό Άθηνάκι Πρακτορείο Ειδήσεων, αλλά από τον ίδιο τό λαό, με γράμματα, με τηλεφωνήματα, με προσωπικές έπαφές, μέσω τρίτων, μέσω τέταρτων, μέσω πέμπτων, ή ειδηση έκανε τή χρονική της σημασία, απογυμνωόταν από τά έξωτερικά περιστατικά και γινόταν συναισθημα. Κι' έτσι ή εφημερίδα «Τά Τσίντζινα» ήταν μία εφημερίδα, από τίς λίγες που γράφονται από τους αγνηώστες τους.

Θά έτυχε σε πολλούς έντός Γκοριτσάς Γκοριτσιώτες, γυρίζοντας τό μεσημέρι στο σπίτι τους με τήν καθημερινή μεγάλη εφημερίδα, γεμάτη με βαρυσήμαντες ειδήσεις και παγκόσμια γεγονότα, να έρουν στήν πόρτα τους, αφήμένη από τον ταχυδρόμο, τή μικρή εφημερίδα «Τσίντζινα». Και μπροστά στα «Τσίντζινα» τό ενδιαφέρον για τά παγκόσμια γεγονότα να εξαφανίζεται, ή μεγάλη εφημερίδα να πετιέται στήν άκρη για μετά, και να ρουφάνε τίς ειδήσεις από τά «Τσίντζινα». Τί μάς νοιάζουν πιά οι άπεργίες του ΟΤΕ, οι μισθοί που αύξήθηκαν μόνο 10 ο, ή ζάχαρη που άκρίθηκε, οι Τούρκοι που μάς άπειλούν, οι Πολωνοί που άλλαξαν τον πρωθυπουργό τους. Έδώ τά «Τσίντζινα» γράφουν, και μεις «τώρα τό πληροφορηθήκαμε», ή Πότα ή Ξαδέρφη μας παντρεύτηκε στήν Άμερική, Άμερικάνος, λέει, ο άντρας της, θά μάς έρθουν τό καλοκαίρι για έπίσκεψη, χαρές που θά κάνει ή κακομοίρα ή μάνα της, χαρές που θά κάνουμε κι έμεις, ή Πότα είναι Ξαδέρφη μας. Η Πότα είναι ή Έλλάδα στήν Άμερική, έτσι είμαστε έμεις οι Έλληνες, ή εφημερίδα «Τά Τσίντζινα» είναι ένα κομμάτι από μάς, ένα κομμάτι Έλλάδα. Κι' έτσι γεννιέται ο μύθος τής φυλής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΜΒΑΛΗΣ

Οι Γκοριτσιώτες μιλάνε για τό φίλο που έφυγε

ΤΟΥ ΓΚΕΚΑ

Τό χωριό σουάθει.
Όλα τά χωριά γιόμισαν πίκρα.
Άλλος Μοτίβος δέ γεννιέται.

Ο Μοτίβος ήταν τά ώραία χρόνια μας, ήταν τά νιάτα μας. Οι όμορφες ήμέρες μας. Τώρα που έφυγε πώς να τραγουδήσουμε;
Ίωάννης Α. Πολίτης (Χαντζόγιαννης)

Λίγοι είναι εκείνοι που έχουν τόση ειλικρίνεια μέσα τους και τόσο αυθορμητισμό όσον είχε ο Μοτίβος. Άγριός άνθρωπος. Ένας άνθρωπος καθαρός. Τρείς ήταν οι μεγάλες αδυναμίες του Μοτίβου. Η αγάπη του στήν οικογένεια, στο χωριό του και στους φίλους του.

Κων)νος Τριήρης

Δέν μωροθ άκόμη να πιστέψω ότι χάθηκε ο Μοτίβος. Τόσο τον είχαμε συνηθίσει άνάμεσά μας, που δύσκολα θά μωρέσουμε όλοι οι συγχωριανοί να τον ξεχάσουμε. Η παρουσία του ήταν για μάς μία έλπίδα, γιατί είχε χιούμορ και πάντα έδινε καλό λόγο για τον καθέναν.

Μάντω Ίωάν. Δικαίου

Δυστυχώς τώρα με τό θάνατό του κατάλαβα κι εγώ πόσο άντικατάστατος είναι. Ο θάνατος τον έθρησε σε μία στιγμή που σκόπευε να επιτείνε τήν εφημερίδα και για κάλυψη του Γερακίου, όπου υπηρέτω ως δάσκαλος. Ήξερε να λέει τήν αλήθεια και να καυτηριάζει χωρίς να θίγει και να στενοχωρεί κανέναν. Κάτω έγκληση προς κάθε κατεύθυνση για τή διατήρηση του μικρού γραφείου, όπου στεγαζόταν ή εφημερίδα και δούλευε ο ίδιος ο Μοτίβος, καθώς και για έπιστροφή όλων των προσπαθειών για συνέχιση τής έκδοσης τής εφημερίδας. Θά μάς συγχωρήσει ο ίδιος και οι συνδρομητές της, όσο λιπή κι άν είναι.

Γιάννης Μιχ. Σπυριδής (Σπυριδογιαννης)

Ήταν ένας πολύτιμος άνθρωπος για τό χωριό μας. Από κάθε πλευρά ήταν ξεαίρετος άνθρωπος και φυσίαστρη για τό σύνολο. Ο θάνατός του μάς λύπησε βαθύτατα και δέν θά τον ξεχάσουμε ποτέ.

Πάνος Ίωάν. Σεφερλής (Μόρτης)

Ο Μοτίβος ήταν ένας άνθρωπος πολύτιμος για τό χωριό μας, ένας, κατά κάποιον τρόπο, έκπρωτος του χωριού άπέναντι στους όμογενείς και σε όσους μάς έπισκέπτονταν. Ο θάνατός του μάς λύπησε βαθύτατα και τό κενό που αφήνει είναι πολύ μεγάλο.

Ήλίας Δημ. Κοντός

Ο πρόωρος θάνατος του Μοτίβου ήταν μεγάλη άπώλεια για τό χωριό μας και ίδιως για τους όμογενείς, για τους όποιους ήταν ο πνευματικός σύνδεσμος με τήν ιδιαίτερη πατρίδα τους. Τό κενό που αφήνει είναι δυσαναπλήρωτο, γιατί, δυστυχώς, δέν υπάρχουν άλλοι κατάλληλοι άνθρωποι, σαν τον Μοτίβο, για να τό καλύψουν.

Νίκος Δημ. Κωστιάνης

Έφυγε για πάντα τό τόσο αγαπητός και άντικατάστατος φίλος Γιάννης Μοτίβος. Μεγάλη άπώλεια για τό χωριό μας και πιο πολύ για τους έξω. Τόν αγαπούσε όλος ο κόσμος, γιατί πάντα κοίταζε να κάνει καλό και ποτέ κακό. Κάθε φορά που έπιστρέφω τήν άλληγοραρία του, είμαι υποχρεωμένος να γράφω σε κάθε έπιστολή τήν λέξη «Απεβίωσε». Μου φαίνεται ψέμα.

Γιάννης Ν. Γιαννιός

Διευθυντής Ταχυδρ. Πρακτορείου Γκοριτσάς

Συμβαίνει καμμιά φορά τό κακό να είναι τόσο άπρόσμενο και τόσο τραγικό που σε αφήνει άναυδο, χωρίς σκέψη και καλιά. Φοβερό τό κύπημα για τήν οικογένεια, για τους συγγενείς και φίλους. Μά στήν περίπτωση του άδικου χαμού του Γιάννη, τό κύπημα, ή συμφορά και ή άπώλεια, άπλώνεται σ' όλο τό χωριό, σ' όλο τό Δήμο Θεραπών, σ' όλους τους ξενητεμένους μας όλόγυρα στον κόσμο. Η οικογένεια έχασε τον υποδειγματικό και αγαπημένο της προστάτη και τον θαυμαστό άνθρωπο. Έχασε τά πάντα. Οι φίλοι έχασαν τον θαυμαστό φίλο και τον ξεαίρετο άνθρωπο. Οι ξενητεμένοι μας έμειναν χωρίς φώς, έχασαν τον σύνδεσμό τους με τήν μητέρα πατρίδα, έχασαν τον θαυμαστό άνθρωπο. Η περιοχή μας (Κονιότης, έγκλησία, σχολείο, κάτοικοι) έχασαν τον θαυμαστό συμπαιλίτη και τον ξεαίρετο και προικισμένο δημοσιογράφο, που ούδέποτε άμέλησε από τών στηλών τής εφημερίδας να προβάλλει τίς άνάγκες, να υπερασπίζει τών συμφερόντων τής περιοχής μας και να στήλιτεύσει κάθε άδικία, παρανομία και αυθαίρεσία εις βάρος τών γεινικότερων συμφερόντων τών χωριών μας. Έμείναμε άνυπεράσπιστοι στήν διάθεση τών πάσης φύσεως άδικούντων.

Γιάννη, φεύγοντας άφησε πίσω σου τόσο μεγάλο κενό, που δέν είναι δυνατόν να άναπληρωθώ ποτέ. Η μνήμη σου θά είναι πάντα ζωηρή ανάμεσά μας.

Αιωνία σου ή μνήμη

Γιώργος Χρόνης

Νά είναι πιό κρύος τάχα ό φετεινός Χειμώνας;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΤΙΒΟΣ

Τό ποτήρι μιās ζωής

Τό ποτήρι μιās ζωής, σφιχτά κρατώ,
στό τρεμάμενο, λιγνό μου χέρι.
Πόσο απόμεινε πιστό, βαθειά κοιτώ
πότε τάχα θά τελειώση, ποιός τό ξέρει;

Κι' όσο ξεμακραίνουν, άσπρα περισσότερα,
κάποιοι, γιά τ' αγόριστο ταξίδι, φίλοι,
τόσο σφίγγω τό ποτήρι μέσ' στά δύο μου χέρια
καί πιωρό τό νοιώθω τό πιστό, στά χείλη.

Όλα, κάποτε, θά γίνουνε πιά ΤΕΛΟΣ
οί φωνές, τά χρώματα, τά χόδια.
Τότε — άπελπισιά — ό κάτασπρος Όθέλλος,
τήν καρδιά θά πνίξη μέ σκοτάδι.

Καλώς ήρθες

(Στή νεογέννητη κορούλα μου)

Ή έναχώνια προσμονή μου κι' ή έλπίδα
τόν έρχομά σου προμηνούσαι φώς μου.
Ήρθες σάν πρωινή χρυσή ήλιοαχτίδα
κι' άλλαξε μέσα μου ό ρυθμός του κόσμου.

Τώρα πού γεύομαι χορτάτη τή χαρά
μέ τό χιλιάκριβο τής παρουσίας σου τό δωρο
καινούργια πώς φυτώσανε νοιώθω φτερά
κι' ή ευτυχία μου γιά ν' άπλωθώ, πού θάβρη χωρο;

Τώρα σιμά μου βρίσκεσαι κι' άτέρμονα θωρο
τά γαλιανά ματάκια σου, τό προσωπάκι τό κρουστό
καί διψασμένος νοιώθω πού στήν έρημο θρήκε νερό.
Κόρη μου σε κλωσορίζω καί σ' εύχαριστώ.

Έπαρσιακό

Ήρθε τό λεωφορείο. Τέλειωσε ή προσμονή.
Γράμματα, έφημερίδες, κάποιοι ξένοι.
Παιδιά, τόπι: στήν πλατεία, μακρυνοί
περίπατοι στόν ήλιο π' άργαργέρνει.

Ρέκβιεμ

(Στίς 22.1.74, πέθανε καί τάφηκε στή Γκοριτσά, ό
Γιάννης Ήλ. Λούμος, σε ηλικία 80 χρόνων, περίπου.
Πέρασε τό μέγιστο μέρος τής ζωής του — κάπου 70
χρόνια — στά «Σανείκα», έρημίτης καί παθολογικά
φιλόζωος).

«Κόκκος σινάπεως» ό κόσμος πούζησε («έν ειρήνη»),
φριζάτες κουμαριές, έλθές καί πέτρες ριζιμιές.
Στήν κατοικία του — παλάμη του Θεού — ή γαλήνη
πραγμάτινε καί κοίμησε τίς άλλες πεδυμιές.

Μιά τρυφερή άσυνόρευτη καρδιά, σ' ένα σκληρό κορμί,
ένος άνέραστος (Γιάννης Αργιάννης), στή φωλιά του
τό πλούσιο βίος του, ένα κρεμμύδι καί ψωμί,
μοίραζε άπλόχερα, στους συντροφους, τά ζωντανά του.

Ίσως, όταν τον κατεβάζανε στή γή,
καί πάνω στά «Σανείκα», στή ρίζα του θουνού,
νά τήρησαν στή μνήμη του, ένός λεπτού σιγή,
τ' άργίμια καί τά απειτεινά του ουρανού.

Ένώ δουρουώνει

Στά πικραμένα χείλη, τά στεγνά,
τάχα θά σκάση ροδιανθός, τό γέλιο μου ξανά;
Μοιάζει ή καρδιά φουρμμένη γή, ριγλή,
πού προσδοκά κάποια χαρούμενη εροχή.

Τήν ώρα αυτή τής σκέψης τής κρυφής
στό κεντητό μαξιλαράκι τής χαμένης άδερφής,
τής γκριζας μνήμης μου άκουμπά τήν άκρη.
Αίμα πού ρέει από πληγή, είν' τό καρπό μου δάκρυ.

Οί νυχτερίδες μαύροι: συνοδοί τών περασμένων,
μουντά τά δέντρα, σύναξη νεκρών άγαπημένων.
Ρίζα πού ροκανά τήν πέτρα ό Μέγας πόνος.
Κυλά σάν φύλλο κίτρινο, μέσ' στό νερό ό χρόνος.

Σ' εύχαριστώ

(Στήν Έλένη τή γυναίκα μου)

Ήρθες σάν χαρούμενος μικρός ήλιος
σε μία γκριζα πέτρα.
Ποιά μοίρα όδήγησε τον καλπασμό σου
στή χιονισμένη πλαγιά;
Ζωντάνεψες τά χελιδόνια
πού ψυχροραγοῦσαν στά μάτια μου.
Ό Σιμούν τής νεϊότης σου
κόλπωσε τίς άμβλυμένες μου αισθήσεις
κι οί μεσίστιες σημαίες
έγιναν λάθαρα ξέφρενης χαράς.

Γι' αυτές τίς Άλκυονίδες ήμέρες
πώς νά σ' εύχαριστήσω «γλυκό έαρ»;

Μικρό γράμμα

(Στους άπανταχού ξενητεμένους Τονιτζινιώτες, σ'
δσοις κράτησαν τήν καρδιά τους παιδική, πισμένον
άπό τή ρίζα τους καί δέν άλλοτριώθηκαν).

Άδέρφια σεις ήτηπούλα, σκόρπια στήν Ξενητιά,
σε πύλιτες μακρινές, μέ φάμπρικες κι' άτσάλι,
μέ τό λαχανιασμένο κόσμο τους, μία θάλασσα πλατειά,
άμύστακα τότε παιδιά, μέ γκριζό τώρα τό κεφάλι.

Γράμμα σās στέλνω ταχυδρομός ή καρδιά.
«Υγείαν έχομεν καί δι' ήμās επιθυμούμεν τό αυτό».
Τελειώγουν τά σχολεία, χαρούμενα πιά τά παιδιά,
τομάζονται γιά Τσίντζινα, «Μεταξωτού», «Υητό».

Τώρα πιά δέν γκρεμίζουμε φωλιές άγριοχελιδονιών
καί σ' Άργιαννοῦ τ' άποσειρά, τά λεπιδάτα θράχια.
Άρξέψανε — πόση έρημιά — οί φωνές τών άρθονιών.
Δαχώσανε, πικνώσανε, γύρω τά καταρράχια.

Ή όλόμυρη κιθάρα μου κοιμάται σε μιάν άκρη.
Κόπηκε τό τραγούδι μας «γωνία τής Μαρίνας».
Στού Χάρου τό πελευτητό, περίσπεσε τό δάκρυ.
Οί φίλοι τώρα δώ καί καί. Πολλοί «εις τάς Άνθήνας».

Λοιπόν, άδέρφια μου, κοντολογίς «αυτα καί μένω»,
(ένταυθα), πέτρα ριζιμιά, σιγητός άνόμα,
νά λέω τό ακαλώς ώρισσο) καί νά προσμένω,
τό γυρισμό σας κάποτε, δώ στό γενέθλιο χώμα.

Έχω άτιμτο πετράδι

Λαχταρούσα χρόνια γιά νά βρω
κάποτε έναν μέγα θησαυρό.
Τώρα έχω άτιμτο πετράδι:
τής κορούλας μου τό χόδι.

Τ' άνθρωπάκι

Τ' άνθρωπάκι σκέπτομαι, τό μικροάνθρωπάκι,
πού τό δάσος θιέπει σάν φορτίο ξύλα,
τήν ειρηνικήν έλθα στό πιδάρι γιά «λαδάκι»
καί τον ήλιο ώρμιστή στοῦ παρῶ τά «φύλλα».

Τ' άνθρωπάκι σκέπτομαι — πόσο τό λυπῶμαι,
«Θησαυρός επί τής γής» νά θησαυρίζη.
«Δέν ερχίεται, στό καθούκι μου κιλιά 'μα».
Τ' άνθρωπάκι, πού δέν ξέρει νά δακρύζει.

Έπιτύμβιο

Στήν άσφαλο ξεβγήκε άθώο σικνιζοχοιράκι
γιά νά περάση άντίπερα σε κάποιο άμπέλι,
άργά, σεμνά, έτσι ώς γίνεται ή άγουρίδα μέλι.
Γλυκειά ή νύχτα, άνάλχαρο φουά άεράκι.

Μά δέν έπέρασε. Τροχός τό σύνθλιψε σε μία γωνία
κι' απόμεινε σκόρπιος σωρός, αίμα κι' άγκάθι,
αίμα όλοπόφυρο σάν τή ντροπή πού έχάθη.

Τό κυκλάμινο

Σ' ένός παντέρημου άλωνιού τήν άκρη
ξεδιάντρινα κυκλάμινο σεμνό.
Τόνοιωσα μέσ' στό γκριζό πρωινό,
στά έλέφαρα του φθινοπόρου δάκρυ.

Ός έσκυφα γιά νά τό πάρω από τ' άλλών
χαμόγελο νά γίνη σ' άνθογαύλι,
σφιχτήσε στοῦ χεριού μου τήν άρχονη.
Καί τ' άφησα, χαϊδεύοντάς το άγάλι - άγάλι.

Φτάνει

Φτάνει μέσ' στό έάζο ένα κλωνάρι 'μυδαλιά
καί στό χέρι, ένα ζεστό άγαπημένο χέρι,
νά γεμίση ή κρύα κάμψη πουλιά
κι' ή καρδιά νά πλημμυρίση Καλοκαίρι.

Ένας χρόνος πέρασε

Μητέρα, άπ' όταν μίσησες, έκλεισε χρόνος
κι' εγώ δεντρί πού γέρνει, οί ρίζες του κομμένες,
νοιώθω τίς μέρες νά κυλάνε πικραμένες.
Π άχνη στά μάτια καί δέν λέει νά φύγη, ό πόνος.

Δίπλα μου πάντα στέκεσαι άνάλχαρο κλαδί
μέσα μου ζής, μέ τή βροχή, τον ήλιο ή τ' άγέρι:
γιά μέ θρηνη άκόμα τό πουλί πού κελαηδεί.
Μου γνέφει, άπ' άλλους κόσμους, τό λιγνό σου χέρι.

Μητέρα έσύ πανάκριβη καί χιλιαραπημένη,
όσο κι' άν πρέπει, δέν μπορώ στήριμη νά σε ξεχάσω
κι' ίσως παράλογα, κιλώ, κάποια κελή έμαρμένη,
νά ναι ό δρόμος σύντομος κοντά σου πού θά φτάσω.

Διπλή εύχή

Θεέ μου, κάνε πάντα νά προφταίνω
τή γέννηση μιās χαρραγής,
χρώματα μύρια κι' ήχος νά χορταίνω,
δίπλα στά κρυστάλλα κάποιας πηγής.

Άνοιξη προβαίνει

Κάθε πού μία Άνοιξη προβαίνει
μέσ' άπ' τά χιονόδατα μοισπάτια,
τή θωρούνε άσωτα τά δύο μου μάτια
τόν ζεστόν άγέρα ν' άνασκίνη.

Ός τήν έλέπω νά κυλιέται στό χορτάρι
καί νά λούζεται στό πράσινο ποτάμι,
ή καρδιά μου σάν νά ξεπετά ροδάμι
καί χοροπηδά στα στήθια μου πουλάρι.

Άποχαιρετιόμός

Χελιδονάκι νά μισέεις πάλι σε θωρο
άναζητώντας ήλιο, πούειναι λίγος τώρα.
Νά σε κρατήσω -Θε μου- δέν μπορώ,
γι' αυτό, μέ τήν εύχή μου, έσύ προχώρα,

σπαθί στο πέλαγο γοργά νά φτάσεις
μέ φώς κι' όρίζοντες νά ξεδιψάσεις.
Άς είσαι κελοτάξειδο κι' εύτυχημένο.
Τής Άνοιξης αρχάγγελο θά σε προσμένω!

Σπορά

Άφράτη ή γής από τά περισσά νερά
τ' άλλερι νοιώθει μέσα της νά μπαίνει
καί μέ λαχτάρα δέχεται τή νιά σπορά,
πού θά καρπίση ή μήτρα της εύλογημένη.

ΔΕΥΤΕ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ...

ΜΑΣ ΕΦΥΓΕ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ Ο ΜΟΤΙΒΟΣ Η 'ΡΙΖΙΜΙΑ ΠΕΤΡΑ, ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ

Στις 11/12 εξέπνευσε στο γενικό κρατικό νοσοκομείο του Πειραιά ο πασίγνωστος και κοσμογάρπητος λακεδαιμόνιος λογοτέχνης και δημοσιογράφος Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης, γνωστός ως Μοτίβος.

Ο Γιάννης Ανδριτσάκης εκδότης της θαυμασίας μηνιαίας εφημερίδας «Τά Τσιντζίνα» είχε χτυπηθεί από λεωφορείο στις 5/12 στην οδό Βασιλίσσης Φρειδερίκης (Τριπόλεως). Φεύγοντας από τη Σπάρτη με τη σύζυγό του και τον αδελφό του για την Γκαριτσά, σταμάτησε το αυτοκίνητό του στα δεξιά του δρόμου. Και ή μόν σύζυγός του πήγε σε παρακείμενο εργαστήριο πλεκτικής, ο ίδιος δέ στο άπεναντι κατάστημα Κορωνιού από το οποίο επέστρεψε τρέχοντας μέσα στη βροχή. Άλλα δέν πρήλαβε. Παρασύρθηκε από λεωφορείο του ΚΤΕΛ Λακωνίας και τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι.

Ο τραυματίας μεταφέρθηκε άμεσα στο κρατικό νοσοκομείο της πόλεως μας όπου έσπευσαν πολλοί φίλοι του γιατροί όλων των ειδικοτήτων. Η κατάστασή του ήταν απελπιστική.

Την άλλη μέρα ο άτυχος Μοτίβος μεταφέρθηκε με αεροπλάνο στο γενικό κρατικό νοσοκομείο Πειραιά, όπου στις 11 του μηνός εξέπνευσε. Τό χτύπημα στο κεφάλι ήταν τραυματικό και ή πάλη με το θάνατο άιση.

Η σορός του Μοτίβου μεταφέρθηκε και ενταφιάστηκε στις 12 Δεκεμβρίου στην άγραπτη του Γκαριτσά, στην οποία γεννήθηκε το 1923 και στην οποία αφιέρωσε τη ζωή και την πνευματική δημιουργία του.

Την κηδεία του παρακολούθησαν περίπου 2.000 φίλοι του από όλη τη Λακωνία. Επικήδειο λόγο εξέφώνησε ο έμπορος κ. Τάσος Δ. Σεφερλής. Στη σορό του κατετέθησαν 15 στεφάνια. Και δίπλα στο φέρετρο ήταν τοποθετημένη μία κορφή ελατθένδρου. Την είχαν φέρει οι στενοί φίλοι του από το δάσος των Τσιντζίνων, τό όπου τόσο αγάπησε και τόσο ύμνησε ο άδικοχάμενος ποιητής.

Μέ τό θάνατο του Γιάννη Μοτίβου δέν τελείωσε άπλά μία ανθρώπινη ζωή - ή ζωή ενός ώραίου ανθρώπου, μέ πλούσιο ψυχικό κόσμο και πνευματική έξαρση, έμπνευσμένου από την καθάρτητα του φυσικού του περιβάλλοντος και τις βιοματικές του ανθρώπινες αξίες. Έσθης αλλοίμονο ή ζωή μιάς δλάνηρης περιοχής. Γιατί ο Μοτίβος ήταν ο τραγουδιστής κι' ο ύμνολόγος, ο πνευματικός ήγέτης κι' ο οδηγός της περιοχής του, τώος Δήμου Θεραπνών. Ήταν ο άσπρητος έάρδος της.

Δέν σπανίζουν θέβαια στην περιοχή αυτή οι έμπνευσμένοι άνθρωποι. Αντίθετα, ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των κατοίκων της, κληρονομικό προνόμιο θέβεια, είναι ή πνευματικότητά τους. Άλλά χαρισματούχοι άνθρωποι, μέ την πολυδύναμη πνευματικότητα, την πνευματική καθάρτητα, τό μυροθύλο ψυχικό κόσμο, τό ήθικό ανάστημα και την αγνότητα του Μοτίβου, δέν γεννώνται συχνά.

Όμως μέ τό θάνατο του Γιάννη Ανδριτσάκη δέν όρφάνεψαν μόνο οι Θεράπνες. Όρφάνεψαν μαζί τους ή δημοσιογραφία και γενικότερα τά Γράμματα της Λακωνίας.

Δέν είναι μονάχα ή στενή συναδελφική και προσωπική φίλια πού μάς ένωσε είναι και ή βαθειά συναίσθηση αυτής της απόλειας πού μάς έχει συγκλονίσει την ψυχή. Πού δέν απομακρύνει τή σκέψη από τον άδικο και πρόωρο χαμό του. Πού φέρνει στά μάτια ζεστά τά δάκρυα, μέ τά όποια έρχομε τό νεοκαμένο τάφο του.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΙΩΤΗΣ

(Ο ΔΑΚΩΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ 16 Δεκεμβρίου 1980)

Στόν βάρδο των Τσιντζίνων Γιάννη Ανδριτσάκη (Μοτίβο)

Ήχείστε καμπάνες πένθιμα
και κλάψτε τον Μοτίβο
πέστε μοιρολόγια όπως ταιριάζουν
στο βάρδο των Τσιντζίνων.
Κανένας άλλος δεν τραγούδησε
την όμορφιά του Πάρνωνα
τό άθάνατο χωριό μας
μέ τόση αγάπη και χαρά.

Σέ διάσελα περπάταγε
και σε χαμένες λαγκάδιές,
τόν κόσμο αγνάντευε
από ψηλές κορφές,
τό άθάνατο νερό ζητούσε,
ο' άθλόωτες πηγές.

Μοτίβο έχε γειά
τά Τσιντζίνα πού λάτρευες ο' αποχαριετούν.
Λίγα άγριολούδα στον τάφο σου σκορπίζουν
και σαν θάρχεσαι μέ τά πουλιά όταν πετούν,
οι όμορφες στιγμές θά ξαναρχίζουν.

Μαλεδή

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΑΣΟΥ Δ. ΣΕΦΕΡΛΗ

Τόν νεκρό αποχαιρέτησε ο Τάσος Σεφερλής, τακτικός συνεργάτης των «Τσιντζίνων».

«Κλάιτε τά βουνά και οι λόγγοι, κλάιτε και οι βουνοκορφές και τά διάσελα.

Κλάιτε και οι θρυσούλες μέ τά γάργαρα νερά των Τσιντζίνων πού τόσο τά λάτρευες και τά τραγούδησες...

Έπεσε ένα δένδρο, μία δρυς, ένα άγριολούλουδο του μυροθύλου Πάρνωνα. Έφυγε ή άσπρητος πηγή του πνεύματος του Δήμου Θεραπνών, ο έάρδος της πένας. Βάσκατος μούρα σου έκοψε τό νήμα της ζωής, τόσο βία, τόσο αναπάντεχα, όταν μέ τόση επίμονη και πολύχρονη προσπάθεια είχες φθάσει τον στόχο σου, στην κορυφή.

Τί πρώτον και τί ύστερον ν' αποκριθώ για την πνευματική σου δράση, ή μικρή σου εφημερίδα «Τά Τσιντζίνα» μέ τή μεγάλη έμβέλεια όπως είλεες, έφθανε στα πέρατα της ύδρογείας και ήταν για τους αποδέχτες του τόπου μας ή παρηγοριά και ήταν τό θέλω σου της ξενιτειάς...

Θυμάσαι... εκεί πού έπιτύχες τον πρώτο λαγό, εφώναξες τον πρώτον! Έκει θά ρίξω μία ριπή για να πονέσουν δένδρα και κλαριά κι' όλα τά καταράχια για τον άδικο χαμό σου.

Ναι, έγω σε έμίσηρα στα μυστικά της Θεάς Άρτέμιδος και έσύ μέ πλήρωσες... πού μέ έμίσηρες στην Δημοσιογραφία.

Άγάπησες τό χωριό, έγινες ο συμπαράστατης των άπλών κατοίκων του, έβλεπες τον έαυτόν σου στην ύπηρεσία του Κοινού και δέν έπεδίωξες να προσφέρεις τις ύπηρεσίες σου, μέ τις άπειρες ικανότητες πού σε διέκριναν, πού πέρα, πού μακριά, πού θά σου άπέφεραν περισσότερες ύλικές άμοιβές. Έστάθης κοντά στο χωριό σου συμπαράστατης και προστάτης και έδωσες όλο σου τό είναι για τό καλό του. Έστάθης τόσο κοντά στις λύπες και στις χαρές του όσο κανείς άλλος. Ή εφημερίδα σου, μικρή στο σχήμα αλλά μεγάλη στο περιεχόμενό της, πού για όλα αυτά τά χρόνια ήταν ή λαλιά του τόπου μας, διαβάζονταν από ντόπιους και ξένους όσο καμμία επαρχιακή εφημερίδα.

Τό φύλλο αυτό εξέφραζε πάντα τά προβλήματα του τόπου μας και όλα αυτά τά συνδέματα σαν μέλισσα για να προβάλλει τους πατριώτες μας.

Νά Γιάννη σήμερα τό δείγμα της αγάπης των συμπατριωτών σου. Σύσωμο σε συνοδεύουμε στην τελευταία σου κατοικία, όπου εκεί θά είναι κάθε ήμέρα Κυριακή - θ' άναπαύθης.

Θά στερηθούν για πάντα τά Τσιντζίνα και τον άγαπημένο δημιουργό τους και πρωτοπόρο κάθε εύγενοūs πράξεως.

Άς είναι έλαφρύ τό χόμα πού θά σε σκεπάσει, τό χόμα της γής πού τόσο αγάπησες. Στους ιδικούς σου άς χαρίζει ο ύψιστος την παρηγοριά».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Όλους όσους, μέ οποιοδήποτε τρόπο, συμμερίστηκαν τό βαρύτατο πένθος μας για τό θάνατο του Λατρευτού μας συζύγου και άδελφού Γιάννη Κ. Ανδριτσάκη (Γιάννη Μοτίβου), από καρδιάς ευχαριστούμε.

Ή σύζυγός του Έλένη

Τ' αδέρφια του Ήλιος και Λυκοϋργος

ΕΝΑ ΑΓΙΔΟΝΙ ΣΠΗΣΕ

'Ο τραγουδιστής του Πάρνωνα 'έν τάφω σμικρῶ ξενοδοχείται,

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΤΙΒΟΣ

— «ΤΟ ΑΓΙΔΟΝΙ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ» σίγησε για πάντα.

— Πέθανε ο Γιάννης Μοτίβος.

— 'Ο άνθρωπος πού «μόρμυγμα δέ ζήμωσε κι' άνθρωπο δέ δύμωσε» έφυγε για πάντα από κοντά μας...

— Θύμα αυτοκινητικού δυστυχήματος - στην καρδιά της Σπάρτης έσθυσε στο κρατικό νοσοκομείο του Πειραιά - ύστερα από όλιγοήμερη πάλη με τό θάνατο από την όποια βγήκε - μοιραία - νικημένος, αυτός, ο πάντοτε ΝΙΚΗΤΗΣ...

— Ήταν ένας ώραϊός άνθρωπος - ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ - ο Γιάννης Μοτίβος, ποιημένος «κατ' εικόνα και όμοίωση» του «πέμψαντός τον» στην άχρηνη και άχαρη Σπαράρα της δύσκολης έποχής μας...

— Έξοχος ποιητής, σπουδαίος συγγραφέας, ύπεροχος δημοσιογράφος.

— Άγαπούσε τους πάντες και τά πάντα. Τους ανθρώπους, τά ζώα, τά πτηνά, τό δάσος μέ τά δένδρα του.

— 'Ο λόγος του πάντα λόγος ανθρώπινος, ποτισμένος από τά νάματα της βαθείας και άπέραντης γνώσης του.

— Έβγαλε την μηνιαία εφημερίδα του «ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ» πού άποτελούσε τό συνδετικό κρίκο των άπανταχού Θεραπνών, και πρόσφερε άνυπολόγιστες ύπηρεσίες στα παραμελημένα χωριά των κραπέδων του Πάρνωνα.

— Μέ τό χαμό του Μοτίβου, ο Πάρνωνας έχασε τό άνεπανάληπτο άθρόνι του. Και ή παραδοσιακή δημοσιογραφική οικογένεια ένα κανέντιμο και ικανώτατο άνδιτοτελή έργατή της, ένα φίλο, έναν άνθρωπο...

(Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ 16 Δεκεμβρίου 1980)

ΠΕΘΑΝΕ Ο ΜΟΤΙΒΟΣ

Στην τραχική έποχή πού ζούμε, όλα είναι πιθανά από στιγμή, σε στιγμή.

Ο Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης, περισσότερος γνωστός μέ τό ψευδώνυμο Μοτίβος, την Παρασκευή (5.12.80) χτυπήθηκε σε κεντρικό δρόμο της Σπάρτης από διερχόμενο λεωφορείο και σε άσχημη κατάσταση μεταφέρθηκε στο Κρατικό Νοσοκομείο Σπάρτης και από εκεί μέ αεροπλάνο, την έπομένη, στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο του Πειραιά, όπου μετά από έπτά μέρες άπελπισμένης μάχης με τό θάνατο, τελικά δέν τό άπέφυγε. Την Πέμπτη (11.12.1980) και ώρα 6 π.μ. ή ζωή τον εγκατέλειψε στα 56 χρόνια του.

Η είδηση του σκληρού χαμού του προκάλεσε βαθειά αίσθηση σ' όλόκληρο τό κόσμο πού τον γνώριζε και από την εφημερίδα του «ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ» και για τή δική του δραστηριότητα. Σόν πραγματικό προκάλεσε ή είδηση στη Γκαριτσά, τή γενέτειρά του, όπου ή κηδεία του ύπηρεξε πάνδημη και ή ταφή του σπαρχαχική.

Ο Γιάννης Κ. Ανδριτσάκης προερχόταν από καλιά και εύπορη Τσιντζινιώτικη οικογένεια και από νεαρές ήλικίας άσχολήθηκε μέ την ποίηση και τή δημοσιογραφία, της όποιας ήταν ο πρωτοπόρος στην περιφέρειά μας. Μέ πάθος και επαγγελματική συνέπεια εξέδιδε την εφημερίδα «ΤΑ ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ» επί δεκαπέντε χρόνια μέχρι του τραγικού θανάτου του και παρ' ότι αυτόδιδαχτος, κατόρθωσε να την ανέβασε στην εκτίμηση του άναγνωστικού του κοινού, πού ο άρωμός του ήταν έντυπωσιακός.

Τό 1976 εξέδωσε σε βιβλία την ποιητική του συλλογή μέ τον τίτλο «Ριζιμίες Πέτρες» και τό 1977 τά «Τσιντζινιώτικα Άνέκδοτα», όπου περιέχονται χαρακτηριστικά συμβάντα της παλιάς κυρίως Τσιντζινιώτικης κοινότητας.

Τά ήγνη του περάσματος του θά μείνουν ανεξίτηλα και αυτά άποτελούν τή κληρονομία του προς τους ζωντανούς. Τό κενό όμως, πού αφήνει πίσω του, πολύ δύσκολα θά άναπληρωθεί.

(Η ΖΟΥΠΛΑΙΝΑ Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1980)

ΤΟΥ ΜΑΛΑΜΑ

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΟΤΙΒΟΥ

Άφήνω για στίς έμορφες, και για στίς μαυρομάτες σε όλους τους συνδρομητές και στην παλιοπαρέα στους έκλεκτούς, παλιούς μου συνεργάτες.

— Φαίρη, Τάσο, Μάλαμα και Γιάννη Βαμβακή και στην άξέχαστο τό Διαμαντή πού θά φροντίσω τήν πρόσκληση να του προγραμματίσω.

Γιάννη Μοτίβο, άθρόνι του Πάρνωνα, τό σπουργιτάκι του Ταυγέτου σούφερε λίγα Σπαρτιάτικα γαροφαλάλα σαν μικρό δείγμα της φίλιας και αγάπης του. Τό χόμα της Γκαριτσάς πού σήμερα θά σε σκεπάσει να είναι έλαφρό και ή μνήμη σου αιώνια!

ΤΑΚΗΣ ΗΛ. ΣΤΑΘΑΚΟΣ